

Varsler regn i Etiopia

Etiopia regnes som et av verdens tørreste strøk, men faktum er at det regner en hel del der. Imidlertid er regnet svært ujevnt fordelt, både geografisk og over tid. De siste 10-15 år har det vært nokså sparsomt. Men landet ligger i en del av verden hvor det er mulig å utstede nokså nøyaktige meteorologiske langtidsvarsler. Ellen Viste forsvarer sin doktorgrad ved Universitetet i Bergen. Hun har sett på regndata fra Etiopia i perioden 1971-2011.

TORE OKSHOLEN
tore.oksholen@
aftenposten.no

Tannleger forutser risiko for benbrudd

Tannlegens røntgenbilder kan bidra til å forutse hvilke personer som er mest utsatt for benbrudd, skriver forskere ved Sahlgrenska akademien i en artikkel i Bone.

731 svenske kvinners tannbilder er studert. Man fant en klar sammenheng mellom bentettheten i underkjeven og risikoen for benbrudd i andre deler av kroppen. En av fem kvinner i alderen 38-54 år hadde lav bentetthet i underkjeven. Sammenhengen mellom dette og fare for benbrudd forsterkes med alderen.

Ålene tar en omvei

Ålen er en urtidfisk som er truet av utryddelse. Den gyter i Sargassohavet nordøst for Cuba, som ligger 700 mil unna. I et EU-prosjekt ble 500 åler påmontert en radiosender slik at de kunne følges på ferden dit. Det viser seg at de tar omveien rundt Shetland, noe som forlenger ferden med nær 200 mil. Ennå har ikke noen ål kommet frem. Forskingen startet i 2008. En svensk ål har gjort det best så langt. Den er kommet halvveis, melder SR Vetenskapsradion.

226 400

flyttinger skjedde fra en kommune til en annen i fjor. Det er flest menn som flytter. Slik har det vært i mer enn 20 år. Personer i alderen 20-29 flytter mest på seg.

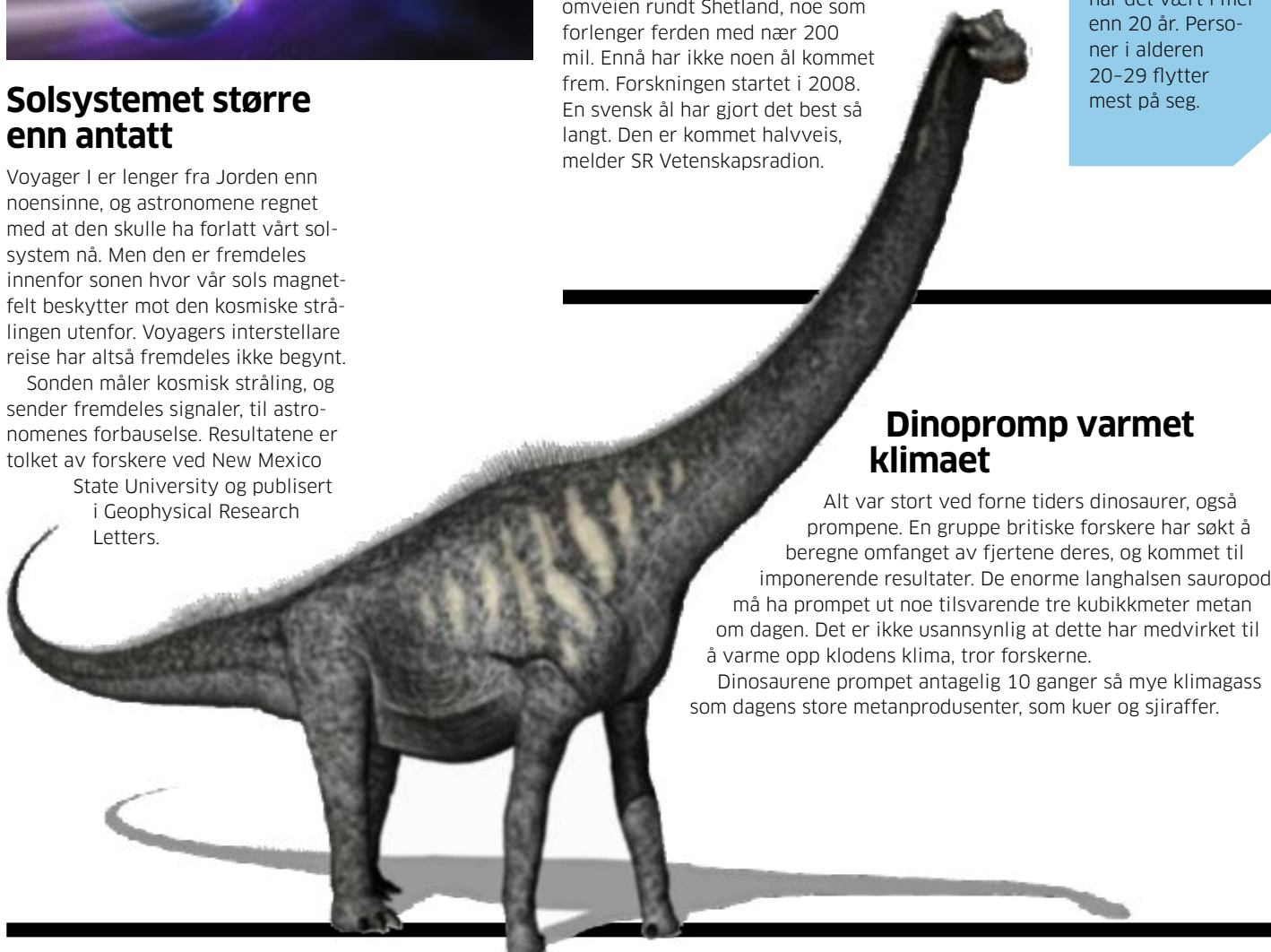
ALLE FOTO: NTB SCANPIX

30
68

Solsystemet større enn antatt

Voyager I er lenger fra Jorden enn noensinne, og astronomene regnet med at den skulle ha forlatt vårt solsystem nå. Men den er fremdeles innenfor sonen hvor vår sols magnetfelt beskytter mot den kosmiske strålingen utenfor. Voyagers interstellare reise har altså fremdeles ikke begynt.

Sonden måler kosmisk stråling, og sender fremdeles signaler, til astronomenes forbauselse. Resultatene er tolket av forskere ved New Mexico State University og publisert i Geophysical Research Letters.

Dinopromp varmet klimaet

Alt var stort ved forne tiders dinosaurer, også prompene. En gruppe britiske forskere har søkt å beregne omfanget av fjertene deres, og kommet til imponerende resultater. De enorme langhalsen sauropod må ha promptet ut noe tilsvarende tre kubikkmeter metan om dagen. Det er ikke usannsynlig at dette har medvirket til å varme opp klodens klima, tror forskerne. Dinosaurerne promptet antagelig 10 ganger så mye klimagass som dagens store metanprodusenter, som kuer og sjiraffer.